

Beslissing Regionale klachtencommissie

inzake klacht van mevrouw X

Klacht	:	2025/018
Wet	:	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Datum binnenkomst klacht	:	14 juli 2025
Datum hoorzitting	:	21 juli 2025
Datum beslissing	:	4 augustus 2025

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 14 juli 2025
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 17 juli 2025

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van mevrouw X, hierna te noemen klager, van 14 juli 2025. Verweerders, mevrouw A, psychiater, en de heer B, arts in opleiding tot specialist, hebben op 17 juli 2025 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Op 21 juli 2025 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater
lid
- *secretaris:*
- *klager:* mevrouw X, die zich in deze heeft laten bijstaan door mevrouw C, patiëntenvertrouwenspersoon
- *Tolk* mevrouw D
- *verweerder:* mevrouw A, psychiater
de heer B, arts in opleiding tot specialist

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager klaagt over verplichte medicatie en beperking van vrijheden.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende:

Allereerst is klager het niet eens met de verplichte medicatie die haar is aangezegd. De artsen willen dat klager overstapt van Risperidon op Cisordinol, terwijl zij van mening is dat zij deze niet nodig heeft. Klager geeft aan op te knappen van rust en aardige mensen om haar heen, hierdoor gaat het sinds de opname beter met klager. Klager geeft aan erg gevoelig te zijn voor bijwerkingen, zo is zij in 2012 bijna overleden als gevolg van acute dystonie. Het opbouwschema is volgens klager te hoog en te snel. Klager is bereid om vrijwillig Risperidon te slikken, zoals zij dat al 20 jaar doet, om die reden is verplichte medicatie niet nodig. Ten tweede klaagt klager over een beperking van haar bewegingsvrijheid, zij is het er niet mee eens dat zij niet van het terrein af mag. Klager moet naar het Amerikaanse consulaat voor haar paspoort en naar het IND voor een visum.

Het standpunt van verweerder komt, kort samengevat, neer op het volgende:

Klager is op 11 juni 2025 opgenomen op de HIC, kort hierna is zijn overgeplaatst naar het COZ. Bij klager is sprake van een manisch-psychotisch toestandsbeeld. Hieruit vloeit gevaar voort van lichamelijk letsel, psychische en materiële schade, maatschappelijke teloorgang en de veiligheid van personen en goederen. Allereerst is verweerder van mening dat de aangezegde medicatie noodzakelijk is om voornoemd ernstig nadeel af te wenden. Omdat klager aangeeft gevoelig te zijn voor bijwerking is er gekozen voor het middel Cisordinol vanwege de mogelijkheid tot een kortdurend depot, waardoor bij ernstige bijwerkingen het middel snel uit het lichaam is verdwenen. Hoewel klager aangeeft ernstige bijwerkingen te ervaren, kunnen verweerders deze niet objectiveren. Daarnaast is ervoor gekozen om van Risperidon over te stappen naar Cisordinol omdat een objectiveerbaar oedeem is waargenomen waarvan de oorzaak vermoedelijk ligt bij het gebruik van Risperidon. Er is getracht om zo veel mogelijk rekening te houden met de wensen van klager, Echter door een verschil van mening en het ontbreken van ziektebesef en ziekte-inzicht is het volgens verweerder noodzakelijk om over te gaan tot dwangmedicatie in de vorm van een kortdurend depot. Wat betreft de vrijheden erkent verweerder het belang dat klager een paspoort kan aanvragen, maar gezien het huidige toestandsbeeld en het risico op ontregeling is een reis nu onverantwoord. Eerst moet haar situatie verbeteren, daarna kunnen vrijheden worden toegekend. Intussen wordt gewerkt aan haar verblijfsstatus en huisvesting.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub b van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 *Procedurele waarborgen*

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een zorgmachtiging. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat

verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvgz:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
 - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
 - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
 - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- De zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvvgz.

De klachtencommissie komt met betrekking tot de formele vereisten voor verplichte zorg tot het volgende oordeel: *Uit het dossier en de verklaringen ter zitting blijkt dat de zorgverantwoordelijke zich regelmatig en ook specifiek voorafgaande aan de beslissing tot verplichte zorg, op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene en het voornemen om te besluiten tot verplichte zorg ook met klager besproken heeft. De zorgverantwoordelijke heeft eveneens overleg gevoerd met de geneesheer-directeur over zijn voorgenomen besluit om tot verplichte zorg over te gaan. Klager heeft het schriftelijke en gemotiveerde besluit van de behandelaar ontvangen, waarin de onderbouwing van de beslissing over te gaan tot verplichte zorg in voor klager begrijpelijk taal is weergegeven. Tevens heeft klager de brief van de geneesheer-directeur ontvangen waarin hij geïnformeerd wordt over de mogelijkheid een klacht in te dienen en de hulp van de PVP of de FVP in te roepen.*

5.3 Inhoudelijke waarborgen

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvvgz kan verplichte zorg worden verleend indien:

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);'

¹ Indien van toepassing

- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de commissie het volgende. *Uit hetgeen is vermeld in de desbetreffende beslissing verlenen verplichte zorg, de medische verklaring, het behandelplan, de beschikking, de rapportages, alsmede gelet op de toelichting van verweerder is, naar het oordeel van de klachtencommissie, genoegzaam gebleken dat er sprake is van ernstig nadeel als gevolg van een psychose. Dit ernstig nadeel manifesteert zich zowel voor klager zelf – door het verlies van haar woning en verblijfsstatus – als voor haar directe omgeving, door het veroorzaken van overlast en het vertonen van agressief gedrag. Door het ontbreken van ziektebesef en ziekte-inzicht bij klager is de bereidheid tot samenwerking onvoldoende om het ernstig nadeel af te wenden. Naar het oordeel van de klachtencommissie bieden de inzet van dwangmedicatie en het beperken van vrijheden op dit moment wel het benodigde perspectief om het ernstig nadeel af te wenden. De commissie stelt vast dat de verweerder een weloverwogen keuze heeft gemaakt ten aanzien de depotmedicatie. Het depot maakt het mogelijk om klager binnen de klinische setting adequaat te monitoren, zodat bij eventuele bijwerkingen tijdig kan worden ingegrepen. In dit kader is bovendien rekening gehouden met de duur en de werking van het middel Cisordinol, alsmede met de omstandigheden waaronder het wordt toegediend. Gelet op het voorgaande is de klachtencommissie van oordeel dat de toepassing van verplichte zorg proportioneel, subsidiair, doelmatig en veilig is.*

6. BESLISSING

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klachten van klager ongegrond

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.